

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อ	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญรูปภาพ	ณ
บทที่ 1	๑
บทนำ	๑
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
ขอบเขตการศึกษา	๑
วิธีการศึกษา	๑
ประโยชน์ที่ได้รับ	๑
นิยามศัพท์	๑
บทที่ 2	๑
แนวความคิด และเค้าโครงทฤษฎี	๑
แนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีของไทย	๑
การรับรู้รายการ (Recognition)	๑
การวัดมูลค่า (Measurement)	๑
การรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป (Recognition of Change in Value)	๑
การแสดงรายการและการเปิดเผยรายการในงบการเงิน	๑
(Presentation and Disclosure)	๑
แนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ	๑
“เรื่อง การบัญชีเกษตรกรรม” (International Accounting Standard Committee;	๑
IASC “Agriculture” Exposure Draft (E65))	๑
ทรัพย์สินชีวภาพ (Biological Assets)	๑
การรับรู้รายการ (Recognition)	๑
การวัดมูลค่า (Measurement)	๑

4

5

การรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป (Recognition of Change in Value)	13
การแสดงผลรายการ (Presentation)	14
การเปิดเผยข้อมูล (Disclosure)	15
ผลผลิตทางการเกษตร (Agricultural Produce)	17
การรับรู้รายการ (Recognition)	17
การวัดค่า (Measurement)	17
การรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป (Recognition of Change in Value)	18
การแสดงผลรายการและการเปิดเผยรายการในงบการเงิน (Presentation and Disclosure)	18
ที่ดินเพื่อการเกษตร (Agricultural Land)	19
การวัดค่าและการรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป (Measurement and Recognition of Change in Value)	19
การแสดงผลรายการในงบการเงิน	19
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนในกิจการอุตสาหกรรมการเกษตร และการสนับสนุนจากรัฐบาล (Intangibles / Government Grants)	20
การรับรู้รายการวัดมูลค่า (Recognition and Measurement)	20
การเปิดเผยข้อมูลความช่วยเหลือที่ได้รับจากรัฐบาล (Disclosure of Government Grants)	21
แนวทางปฏิบัติทางบัญชีของ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สวนป่าสักแม่หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่	21
บทที่ 3	23
แนวปฏิบัติในการบันทึกบัญชี	23
ผลการสำรวจข้อมูลสวนป่าสักแม่หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่	24
การปลูกสร้างและการบำรุงรักษาสวนป่าสัก	24
การประเมินผลการปลูกสร้างสวนป่าสัก	25
แนวทางการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีของไทย	27
การรับรู้รายการ (Recognition)	27
การวัดมูลค่า (Measurement)	27
การรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป (Recognition of Change in Value)	46
การแสดงผลรายการและการเปิดเผยในงบการเงิน (Presentation and Disclosure)	54

แนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ เรื่อง “บัญชีเกษตรกรรม” (International Accounting Standard Committee : IASC Exposure Draft “Agriculture”(E65))	56
สินทรัพย์ชีวภาพ	56
การรับรู้รายการ (Recognition)	56
การวัดมูลค่า (Measurement)	56
การคำนวณแนวโน้มของราคาไม้สักในอนาคตด้วยวิธี Simple Regression	57
การคำนวณหามูลค่ายุติธรรมของไม้สัก	62
การรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป (Recognition of Change in Value)	64
ผลผลิตทางการเกษตร (Agricultural Produce)	67
การรับรู้รายการ (Recognition)	67
การวัดค่า (Measurement)	68
การรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป (Recognition of Change in Value)	69
การแสดงผลรายการและการเปิดเผยในงบการเงิน (Presentation and Disclosure)	70
วิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียตามแนวปฏิบัติของ IASC	73
ข้อดีตามแนวปฏิบัติของ IASC	73
ข้อเสียตามแนวปฏิบัติของ IASC	73
บทที่ 4	75
วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นต้องบการเงิน จากการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีของไทย เทียบกับแนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IASC)	75
ผลกระทบต่อกรรับรู้รายได้	75
ตามมาตรฐานการบัญชีของไทย	75
ตามร่างมาตรฐานการบัญชีของ IASC	75
ผลกระทบต่อกรวัดมูลค่าของสินทรัพย์	79
ตามมาตรฐานการบัญชีของไทย	79
ตามร่างมาตรฐานการบัญชีของ IASC	80
ผลกระทบในทางภาษี	81
ตามมาตรฐานการบัญชีของไทย	81
ตามร่างมาตรฐานการบัญชีของ IASC	82

บทที่ 5	83
สรุปปัญหา และข้อเสนอแนะ	83
สรุปปัญหา	84
ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก ก	87
INTERNATIONAL ACCOUNTING STANDARD	87
AGRICULTURE	87
Exposure Draft	87
คำจำกัดความ	87
วัตถุประสงค์ของร่างมาตรฐานการบัญชี “Agriculture” ของ IASC (E65)	88
Accounting Implications	89
ขอบเขต	91
ทรัพย์สินชีวภาพ (Biological Assets)	92
การรับรู้รายการ (Recognition)	93
การวัดค่า (Measurement)	94
การรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป (Recognition of Change in Value)	97
การแสดงรายการ (Presentation)	97
การเปิดเผยข้อมูล (Disclosure)	103
ผลผลิตทางการเกษตร (Agricultural Produce)	104
การรับรู้รายการ (Recognition)	104
การวัดค่า (Measurement)	104
การแสดงรายการ (Presentation)	105
ที่ดินเพื่อการเกษตร (Agricultural Land)	106
การวัดค่า (Measurement)	106
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนในกิจการอุตสาหกรรมการเกษตร และการสนับสนุนจากรัฐบาล (Intangibles / Government Grants)	107
Government Grants ควรจะมีการรับรู้ เมื่อมีความแน่นอนว่า	107
การเปิดเผยข้อมูล (Disclosure of Government Grants)	108

ภาคผนวก ข	109
INTERNATIONAL ACCOUNTING STANDARD	109
AGRICULTURE	109
Exposure Draft	109
International Accounting Standard IAS --	109
Agriculture	109
Objective	109
Scope	109
Definitions	111
Agriculture- Related Definitions	111
General Definitions	113
Biological Assets	114
Distinguishing Features of Agricultural Activity	114
Biological Transformation	115
Groups of Biological Assets	115
Recognition	116
Measurement	117
Costs Incurred	120
Agricultural Produce	121
Recognition	121
Measurement	122
Agricultural Land	122
Intangible Assets	122
Government Grants	123
Presentation and Disclosure	124
Biological Assets	124
Additional Disclosures	124
Presentation in the Income Statement	126
Separate Disclosure of Physical and Price Changes Encouraged	126
Analysis of Expenses	129

Reconciliation of Changes in Carrying Amount of Biological Assets	130
Description of Operations and Principal Activities	130
Agricultural Land	132
Agricultural Produce	132
Government Grants	132
Effective Date and Transition	133
ภาคผนวก ก	134
ตารางสำเร็จปริมาณไม้ซุง	134
ประวัติผู้เขียน	175

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

สารบัญตาราง

ตารางที่ 3-1	รายการค่าใช้จ่ายต้นทุนผันแปรในสวนป่าแม่หอพระแต่ละปี	28
ตารางที่ 3-2	แสดงการคำนวณต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อไร่ในช่วงปี พ.ศ.2514-2542	29
ตารางที่ 3-3	แสดงการคำนวณค่าใช้จ่ายต้นทุนคงที่ต่อปี	31
ตารางที่ 3-4	แสดงการคำนวณค่าใช้จ่ายต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่ (พ.ศ.2514-2542)	32
ตารางที่ 3-5	จำนวนแรงงานที่ใช้ในการปลูกสร้างสวนป่า (คน-วัน/ไร่)	33
ตารางที่ 3-6	จำนวนแรงงานที่ใช้ในการบำรุงรักษาสวนป่า (คน-วัน/ไร่)	34
ตารางที่ 3-7	อัตราจ้างแรงงานของสวนป่าสักแม่หอพระในช่วงปี พ.ศ.2514-2542	34
ตารางที่ 3-8	แสดงการคำนวณค่าใช้จ่ายดำเนินการเฉลี่ยต่อไร่ ของแปลงปี 2518 (ในระหว่างปี พ.ศ. 2518-2542)	36
ตารางที่ 3-9	จำนวนกล้าไม้สักที่ต้องใช้ต่อไร่ (ที่ระยะปลูก 4 x 4 เมตร)	37
ตารางที่ 3-10	แสดงการคำนวณค่าใช้จ่ายในการผลิตกล้าไม้สักเฉลี่ยต่อไร่ ของแปลงปี 2518 (ในระหว่างปี พ.ศ. 2518-2542)	38
ตารางที่ 3-11	แสดงการคำนวณต้นทุนรวมการปลูกสร้างสวนป่าต่อไร่ ของแปลงปี 2518 (ในระหว่างปี พ.ศ.2518-2542)	39
ตารางที่ 3-12	สรุปผลการผลิตไม้สักสวนป่า จากสวนป่าแม่หอพระ จังหวัดเชียงใหม่ ปีพ.ศ. 2541 – 2543	42
ตารางที่ 3-13	แสดงการคำนวณต้นทุนของไม้สักท่อนที่ผลิตได้ในปี พ.ศ.2542	43
ตารางที่ 3-14	สรุปผลการจำหน่ายไม้สักสวนป่า จากสวนป่าแม่หอพระ จังหวัดเชียงใหม่ (ในช่วงระยะเวลา 2541-2543) หน่วย : ลูกบาศก์เมตร/บาท	45
ตารางที่ 3-15	อัตราการเจริญเติบโตของต้นสักโดยเฉลี่ยในรอบระยะเวลา 20 ปี	47
ตารางที่ 3-16	สัดส่วนความโตของไม้ในสวนป่าที่มีอายุในระดับต่างๆ (ระยะปลูก 4x4 เมตร)	48
ตารางที่ 3-17	แสดงการคำนวณปริมาตรของไม้สักต่อไร่ในสวนป่าแปลงปี 2518 ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2541-2542	49
ตารางที่ 3-18	แสดงการคำนวณต้นทุนต่อลูกบาศก์เมตรของสวนป่าสักแม่หอพระ แปลงปี 2518	49
ตารางที่ 3-19	บัญชีราคาจำหน่ายไม้สักท่อนสวนป่า ที่ฝ่ายอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคเหนือ ปีพ.ศ.2541-2542	50

ตารางที่ 3-20	แสดงการคำนวณมูลค่าของไม้สักในสวนป่า ปีพ.ศ.2541-2542	52
ตารางที่ 3-21	แสดงการคำนวณราคาเฉลี่ยไม้สักต่อลูกบาศก์เมตร	53
ตารางที่ 3-22	ราคาจำหน่ายไม้สักขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ในระหว่างปีพ.ศ. 2539-2543	58
ตารางที่ 3-23	ราคาเฉลี่ยไม้สักในช่วงปี พ.ศ. 2539-2543	59
ตารางที่ 3.24	ตารางแสดงแนวโน้มของราคาไม้สักตามวิธี Simple Regression	62
ตารางที่ 3-25	ตารางแสดงคำนวณหามูลค่ายุติธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป	66
ตารางที่ 4-1	แสดงการเปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่ายของสวนป่าสักแปลงปี 2518 เมื่อบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีของไทย (ในระหว่างปี พ.ศ. 2514-2542)	76
ตารางที่ 4-2	แสดงการเปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่ายของสวนป่าสักแปลงปี 2518 เมื่อบันทึกบัญชีตามร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (ในระหว่างปี พ.ศ. 2514-2542)	77
ตารางที่ 4-3	ผลแสดงการเปรียบเทียบรายการในงบการเงิน – งบกำไรขาดทุน (บางส่วน)	78
ตารางที่ 4-4	ผลแสดงการเปรียบเทียบรายการในงบการเงิน – งบดุล (บางส่วน)	80

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพที่ 3-1 แผนภาพกระจาย (Scatter Diagram)

60

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University